

গাহৰি পালনৰ হাতপুথি-১

এটা পালন - এটা লাভজনক ব্যৱসায়

- (ক) নিচেই কম সময়ৰি ভিতৰত গাহৰি পালনৰ জৰিয়তে উৎপাদন পোৱা যায়। উন্নত জাতৰ একোজনী গাহৰিয়ে প্ৰতিবাৰতে গড়ে প্ৰায় ৮/১০ টা পোৱালি দিয়ে। দুবছৰত পাঁচবাৰ পোৱালি দিয়ে। গাহৰিয়ে কমখাই অধিক বাঢ়ে যেনে ৩/৪ কিলো দানা খাই এক কিলোগ্ৰাম ওজন বঢ়া দেখা যায়।
- (খ) ইহঁতে সচৰাচৰ পেলনীয়া খাদ্য খায়েই ডাঙৰ-দীঘল হয়।
- (গ) এটা গাহৰিৰ পৰা প্ৰায় ৭০ ভাগ মাংস পোৱা যায়।
- (ঘ) গাহৰি পামৰ বাবে বেছি মূলধন প্ৰয়োজন নহয়।
- (ঙ) অন্য জন্তুৰ তুলনাত গাহৰিৰ বেমাৰ আজাৰৰ ক্ষেত্ৰত সহনশীলতা বেছি।
- (চ) গাহৰি পামৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ঘৰ-দুৱাৰৰ খৰচ সামান্য।
- (ছ) গাহৰিৰ পৰা মাংসৰ উপৰিও নাড়ী-ভূৰৰ পৰা চচেজ (এবিধ খাদ্য) আৰু নোমৰ পৰা ব্ৰাছ বনাব পাৰি।

মানুহৰ খাদ্য হিচাবে গাহৰিৰ মাংস

গাহৰিৰ মাংস পুষ্টিকাৰক তথা মানুহৰ বাবে উপযোগী। ইয়াত প্ৰোটিন, ভিটামিন-ক (খাদ্যপ্ৰাণ-খ) আৰু ট্ৰেস-মৌল পোৱা যায়। ১০০ গ্ৰাম গাহৰি মাংসৰ পুষ্টিকাৰতা তালিকা তলত দিয়া হ'ল -

(ক) পানীৰ ভাগ	-	৫৭.২ শতাংশ
(খ) প্ৰোটিন	-	১৭.১ গ্ৰাম
(গ) শক্তি	-	২৯৮ কেলৰি
(ঘ) চৰ্বি	-	২৪.৯ গ্ৰাম
(চ) ফেটি এচিড	-	৯.৫ গ্ৰাম
(ছ) কলেষ্টৰল	-	৭০ মিলিগ্ৰাম

খনিজ ধাতু

(ক) কেলচিয়াম	-	১০ মিলিগ্ৰাম
(খ) ফ'সফ'ৰাচ	-	২৩৬ মিলিগ্ৰাম
(গ) লো	-	৩.০ মিলিগ্ৰাম
(ঘ) চডিয়াম	-	৬৫ মিলিগ্ৰাম
(ঙ) মেগনেচিয়াম	-	২৭ মিলিগ্ৰাম

ভিটামিন

(ক) থিয়ামিন	-	০.৫৪ মিলিগ্ৰাম
(খ) ৰিকফ্লেভিন	-	০.২৩ মিলিগ্ৰাম
(গ) নিয়াচিন	-	০.৪৬ মিলিগ্ৰাম
(ঘ) ভিটামিন-চি	-	০.০০ মিলিগ্ৰাম

গাহৰি পামৰ স্থান নিৰ্বাচন

গাহৰি পামৰ স্থান নিৰ্বাচন কৰোতে তলত উল্লেখ কৰা কথা কেইটা লক্ষ্য কৰা উচিত।

১। ওখ ৰ'দ পৰা ঠাই।

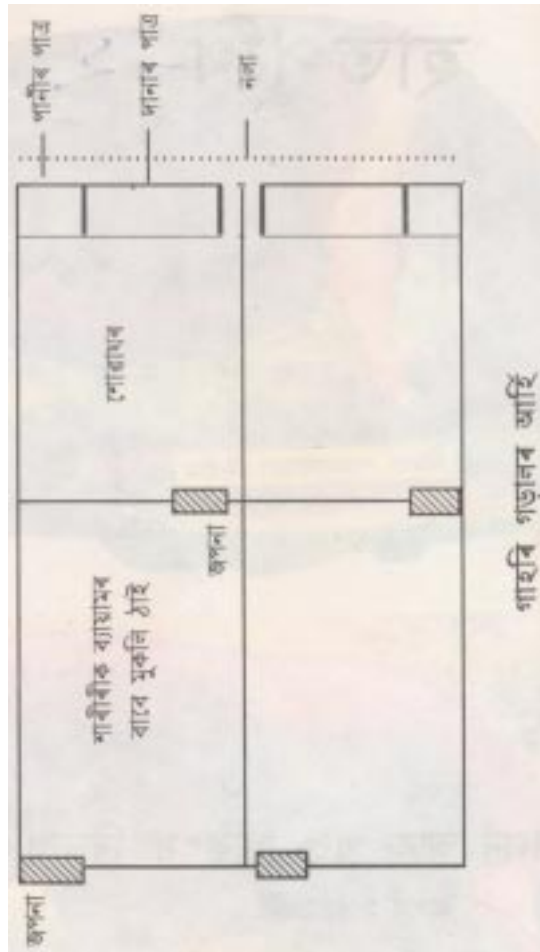
- ২। পানী যোগানৰ সা-সুবিধা।
- ৩। বিজুলী যোগানৰ সা-সুবিধা।
- ৪। যান-বাহনৰ বাবে সুচল পথ।
- ৫। বেচা-কিনাৰ বাবে বজাৰৰ সা-সুবিধা।

গাহৰি পামৰ স্থান নিৰ্বাচন

গাহৰি পালনৰ বাবে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে ঘৰ সজা প্ৰয়োজন। গাহৰিয়ে বেছি তাপ বা অধিক শীত সহ্য কৰিব নোৱাৰে। সহজে বতাহ-পোহৰ চলাচল কৰিব পৰা আহল-বহল ঘৰ গাহৰিৰ বাবে উপযোগী। আহল-বহল ঘৰত গাহৰিয়ে সহজে ঘূৰা-ফুৰা আৰু ডাঙৰ হ'ব পাৰে। মজিয়াখন টান আৰু শুকান হ'ব লাগে যাতে পানী, মল-মূত্ৰ পৰি সেমেকি থাকিব নোৱাৰে। মজিয়াখন কাঠেৰে সাজিলে ভালকৈ পৰিষ্কাৰ কৰিবলৈ অসুবিধা হয়, সেয়ে খহটাকৈ পকা কৰি ল'ব পাৰিলে বেছি ভাল হয়। নিমজ মজিয়াত গাহৰি পিচল খোৱাৰ আংশকা থাকে। বৰষুণৰ পানী সোমাব নোৱাৰাকৈ খেৰ, টিন বা এচবেচ্চৰে চালখন দিয়া উচিত। ঘৰটো চাৰিওফালৰ বেৰৰ উচ্চতা ৪/৫ ফুট হোৱা প্ৰয়োজন। দুৱাৰ-খিৰিকীসমূহ পানী সোমাব নোৱাৰাকৈ দিব লাগে। গাহৰিৰ গড়ালৰ ভিতৰতে বা বাহিৰত দানা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত। দানাৰ পাত্ৰটো যথেষ্ট গধুৰ হোৱা উচিত যাতে দানা খোৱাৰ সময়ত পাত্ৰটো লুটি খুৱাই পেলাই দানা নষ্ট কৰিব নোৱাৰে। স্থায়ীভাৱে পকা কৰিও দানাৰ পাত্ৰ সাজি দিব পাৰি। তেনে পাত্ৰ সাজিলে পাত্ৰৰ তলি এফালে এটলীয়া কৰি দিব লাগে তেতিয়া পৰিষ্কাৰকৈ ধুব পৰা যায়। পাত্ৰটো মজিয়াৰ পৰা ৬ ইঞ্চিমান ওখ হোৱা উচিত।

বেলেগ বেলেগ গাহৰিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ঠাইৰ পৰিমাণো বেলেগ বেলেগ। প্ৰাপ্তবয়স্কৰ বাবে ২০-২৫ বৰ্গফুট, ষাড্ গাহৰিৰ বাবে ৭০-৮০ বৰ্গফুট হ'ব লাগে। পোৱালি দিয়া কোষালিটোৰ মজিয়া ৮০-১০০ বৰ্গফুট হোৱা ভাল।

উল্লেখ কৰা মজিয়াৰ বাদেও সমান বৰ্গফুটৰ মজিয়া গাহৰিৰ শাৰীৰিক শ্ৰমৰ বাবে (গড়ালৰ লগতে) বেৰ দিয়া মুকলি ঠাই থাকিব লাগে।

গাহৰি পামৰ বাবে গাহৰি নিৰ্বাচন :

গাহৰি পাম প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে গাহৰি কিনোতে মতা আৰু মাইকী গাহৰি ভালকৈ চাই কিনিব লাগে। গাহৰি কিনোতে সিহঁতৰ শৰীৰৰ গঠন চাব লাগে যাতে পিঠিৰ পৰা ককাললৈ বহল আৰু দীঘল হয়। মাইকী গাহৰি কিনাৰ ক্ষেত্ৰত সেই গাহৰিজনীয়ে আগেত কিমান পোৱালি দিছিল, কিমান পোৱালি জীয়াই আছিল সেইবোৰ জানি লোৱা উচিত। সম্ভৱ হ'লে গাহৰিৰ আগৰ ২/৩ টা বংশৰ বুৰঞ্জী ভালকৈ জানি লোৱা ভাল। মতা গাহৰি কিনোতেও একে ধৰণেই চোৱা উচিত। বয়স অনুসৰি মতাটোৰ ওজন হোৱা উচিত। ৩/৪ মহীয়া মাইকী গাহৰি কিনিলে মতা গাহৰিটো ৫/৬ মহীয়া কিনা ভাল।

প্ৰতিপালন

গাহৰি পাম বা গাহৰি পালন উদ্যোগৰ সফলতাৰ গুৰিতেই হ'ল নিম্নোল্লিখিত ব্যৱস্থাসমূহ -

- (ক) গাহৰিবোৰক সুন্দৰ পৰিষ্কাৰ পৰিবেশত ৰখা।
- (খ) উপযুক্ত সুষম খাদ্য যোগান ধৰা।
- (গ) সময়মতে প্ৰজনন কৰোৱা।
- (ঘ) ৰোগ-ব্যাদিৰ প্ৰতিষেধক আৰু চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা।

গাহৰিৰ দানা

গাহৰি সৰ্বভোক্ষী জন্তু বাবে ই সকলো খাদ্য খায়। সেয়ে, হোটেল, ৰান্ধনিঘৰৰ পেলনীয়া খাদ্য-বস্তু, ঘাঁহ, বন, আলু, কচু, পানীমেটেকা আদি খুৱাই গাহৰি পালন কৰিব পৰা যায়। গাহৰিৰ খাদ্যৰ মূল উপাদানসমূহ যেনে - প্ৰোটিন, চৰ্বি, ধাতৱ লৱণ, ভিটামিন আদি থকা সুষম খাদ্যসমূহ যাতে ভালকৈ খাবলৈ পায় তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখা উচিত।

জন্ম হোৱাৰ পিচত কণ কণ গাহৰি পোৱালিবোৰক যথেষ্ট পৰিমাণে গাখীৰ খাবলৈ দিব লাগে আৰু ধাতৱ লোণৰ দ্ৰৱ খুৱাব লাগে। এইদৰে পোৱালিবোৰে ১০ দিন অতিক্ৰম কৰাৰ পিচত তোলনীয়া দানা খুৱাব লাগে। প্ৰতিটো পোৱালিক প্ৰথমে ২০০ গ্ৰামকৈ দানা দি পিচলৈ ৫০০ গ্ৰামকৈ যাতে খাবলৈ পায় তালৈ চকু দিব লাগে। দানাৰ পাত্ৰৰ ওচৰত সদায় পৰিষ্কাৰ পানী যোগান ধৰা প্ৰয়োজন। পোৱালিবোৰে ৮ সপ্তাহ (২ মাহ) অতিক্ৰম কৰাৰ লগে লগে মাকৰ পৰা আঁতৰাই সুকীয়া (বাঢ়নীয়া) দানা, পানী আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বয়স তথা ওজন অনুসৰি নিম্নোল্লিখিত ধৰণে দৈনিক গাহৰিক দানা দিব লাগে।

গাহৰিৰ বয়স	গাহৰিৰ ওজন	দানাৰ পৰিমাণ
১-২ মাহ	৫-১২ কিলোগ্ৰাম	২০০-৫০০ গ্ৰাম
২-৩ মাহ	১২-১৮ কিলোগ্ৰাম	৫০০-১০০০ গ্ৰাম
৩-৪ মাহ	১৮-২৫ কিলোগ্ৰাম	১০০০-১২৫০ গ্ৰাম
৪-৫ মাহ	২৫-৩৫ কিলোগ্ৰাম	১২৫০-১৫০০ গ্ৰাম
৫-৬ মাহ	৩৫-৫৫ কিলোগ্ৰাম	১৫০০-২০০০ গ্ৰাম
৬-৭ মাহ	৫৫-৭০ কিলোগ্ৰাম	২০০০-২৫০০ গ্ৰাম

গাহৰিৰ ৩৫ কিলোগ্ৰাম ওজন হ'লে পূৰ্ণবয়স্ক দানা খুৱাব লাগে। ৰাতিপুৱা আৰু আবেলি এইদৰে দুভাগ কৰি খুৱালে সুফল পোৱা যায়। অৰ্থনৈতিক লাভৱান হ'বলৈ মাংস উৎপাদনৰ বাবে পালন কৰা গাহৰিক ৰান্ধনিঘৰ পেলনীয়া ভাত, তৰকাৰী, শাক-পাচলিৰ পৰিত্যক্ত অংশ, হোটেল আদিৰ পেলনীয়া ভাত, তৰকাৰী, আলু, কচু, শিমলু আলু, পানীমেটেকা খুৱাব লাগে। পেলনীয়া বস্তুবোৰ ভালকৈ সিজাই খুৱালে বীজাণু আদিৰ আক্ৰমণৰ পৰা হাত সাৰিব পৰা যায়। এনে খাদ্য খুৱালে দানাৰ খৰচ যথেষ্ট পৰিমাণে কমি যায়। ফলস্বৰূপে অধিক লাভ কৰিব পৰা যায়।

পানী

গাহৰিক সদায় প্ৰয়োজনীয় পৰিমাণৰ পৰিষ্কাৰ পানী খাবলৈ দিব লাগে।

গাহৰিকৰ প্ৰজনন :

গাহৰি পালকৰ অৰ্থনৈতিক লাভালাভ সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভৰ কৰে গাহৰিকৰ প্ৰজননৰ ওপৰত। বিজ্ঞানসন্মতভাৱে সময়মতে প্ৰজনন কৰালে গাহৰিকৰ বংশ বিস্তাৰিত সহায়ক হয়।

প্ৰজনন দুই ধৰণে কৰিব পাৰি।

- ১। প্ৰাকৃতিকভাৱে
- ২। কৃত্ৰিমভাৱে

প্ৰাকৃতিক প্ৰজনন :

এই প্ৰথা অতীজৰ পৰা প্ৰচলিত। আমাৰ ৰাজ্যৰ চৰকাৰী তথা ব্যক্তিগত গাহৰি পামসমূহত উন্নত জাতৰ মতা গাহৰি ৰাখি প্ৰাকৃতিকভাৱে প্ৰজনন কৰা হয়। থলুৱা জাতৰ গাহৰিকৰ লগত উন্নত জাতৰ দেশী বা বিদেশী মতা গাহৰি ৰাখি প্ৰাকৃতিক প্ৰজননৰ সু-ব্যৱস্থা কৰি বৰ্ণ-সংকৰ পোৱালি পোৱা যায়। এনে প্ৰথাৰ প্ৰজননৰ বাবে এটা গোট সৃষ্টি কৰি লোৱা হয়। এনে এটা গোটত থলুৱা গাহৰি ৪/৫ জনী আৰু এটা উন্নত জাতৰ মতা গাহৰি ৰখা হয়। বৰ্দ্ধিত আগাৰৰ পামৰ বাবে মতা আৰু মাইকী গাহৰি অনুপাত হিচাপে বঢ়াই পাম পৰিচালনা কৰিব পাৰি। এনেদৰে জন্ম হোৱা বৰ্ণ-সংকৰ পোৱালিবোৰৰ কিছুমান ৰোগ প্ৰতিহত কৰাৰ ক্ষমতা আৰু স্থানীয় জলবায়ু আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক জলবায়ুৰ লগত খাপ খাব পৰা ক্ষমতা থাকে।

কৃত্ৰিম প্ৰজনন :

এই কৃত্ৰিম প্ৰজননত জুলীয়া শুক্ৰৰ উপৰিও হিমায়িত শুক্ৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ই এটা আধুনিক পদ্ধতি। উন্নত জাতৰ মতা গাহৰিকৰ শুক্ৰ সংগ্ৰহ কৰি যন্ত্ৰৰ সহায়ত যোনিদ্বাৰেদি জৰায়ুত প্ৰক্ষেপন কৰি গৰ্ভধাৰণ কৰোৱাকে কৃত্ৰিম প্ৰজনন বোলা হয়।

সাধাৰণতে প্ৰথম গৰমটো বাদ দি ২ য় আৰু ৩ য় বাৰ গৰম হ'লে প্ৰাকৃতিক প্ৰজনন পদ্ধতিৰে গৰ্ভধাৰণ কৰাব লাগে।

গৰ্ভধাৰণ :

প্ৰাকৃতিক বা কৃত্ৰিম প্ৰজনন কৰাৰ পিচত যদি গাহৰিকজনী পুণৰ গৰম নহয় তেতিয়া গৰ্ভধাৰণ কৰা বুলি বুজা যায়। এইক্ষেত্ৰত গাহৰিকজনী নিৰোগী হ'ব লাগিব। পালখোৱাৰ তিনি মাহ, তিনি সপ্তাহ, তিনি দিনৰ পাচত গাহৰিকজনীয়ে পোৱালি দিয়ে।

গাভিনী গাহৰিকৰ যতন :

এজনী গাহৰি পালখোৱা সময়ৰ পৰা পোৱালি দিয়াৰ সময়লৈকে সাৱধানে যত্ন লোৱা উচিত। পোৱালি মাকৰ গৰ্ভত ১১৪ দিন থাকে। এই সময়চোৱাৰ ভিতৰত প্ৰথম ৩ মাহ ২/৩ জনী একেলগে ৰাখিব পাৰি। শেষৰফালে গাভিনী গাহৰিকজনী পোৱালি দিয়াৰ বিশেষ ঘৰত ৰখা উচিত।

গাহৰি পোৱালি জন্ম দিয়া ঘৰত বিশেষ কেইটামান ব্যৱস্থা ৰখা প্ৰয়োজন।

- ১। পোৱালিবোৰ থকা আৰু খোৱাৰ ব্যৱস্থাসহ এটা CREEP BOX ৰ প্ৰয়োজন।
- ২। মাকৰ গাৰ হেঁচাৰ পৰা পোৱালিবোৰক ৰক্ষা কৰিবলৈ বেৰৰ দাঁতিত মজিয়াৰ পৰা ৯ ইঞ্চি আৰু বেৰৰ পৰা ৯ ইঞ্চিত লোহাৰ পাইপ বা পোন বাঁহৰ এক বিশেষ ব্যৱস্থা কৰা প্ৰয়োজন। এনে কৰিলে টোপনিৰ সময়ত মাকৰ গাৰ হেঁচাত হ'ব পৰা সম্ভাৱ্য মৃত্যুৰ পৰা পোৱালি ৰক্ষা কৰিব পাৰি।
- ৩। দানা-পানীৰ ব্যৱস্থা অন্যান্য গড়ালৰ দৰে হোৱা উচিত।
- ৪। পোৱালি দিয়া ঘৰ সদায় পৰিষ্কাৰ আৰু শুকান কৰি ৰাখিব লাগে।

গাভিনী গাহৰিজনী পোৱালি দিয়া ঘৰলৈ নিয়াৰ আগতে ভালদৰে খুৱাই লৈ গাহৰিজনীৰ তলপেট, গাখীৰ উৎপাদন হোৱা অংশ ভালকৈ পৰিষ্কাৰ কৰি ল'ব লাগে।

পোৱালি দিয়া গাহৰিৰ যতন :

গৰ্ভধাৰণ কৰাৰ ১১৪ দিন হোৱাৰ আগৰে পৰা গাভিনী গাহৰিজনী ভালকৈ নিৰীক্ষণ কৰি থাকিব লাগে যাতে জন্মৰ সময়ত পোৱালি আৰু পোৱাতীৰ ল'ব লগা যত্ন সময়মতে ল'ব পাৰি। গাভিনী গাহৰিজনীক পেনৰ ভিতৰত পৰিষ্কাৰ ধান-খেৰৰ বিচনা কৰি দিব লাগে। পোৱালি জন্ম হোৱাৰ পিচত লেতেৰা ধান-খেৰ বদলাই পুণৰ নতুন ধান-খেৰ দিব লাগে।

পোৱালি দিয়াৰ সময়ত আৰু পোৱাতী গাহৰিৰ যতন :

পোৱালি দিয়াৰ সময়ত গাহৰিজনীয়ে আমনি নোপোৱাকৈ এজন সহায়ক ওচৰতে থাকি লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। জন্ম দিয়া শেষ হ'লে গৰ্ভৰ পৰা ওলোৱা জলখন ভালকৈ মাটিত পুতি পেলাব লাগে। মাইকী গাহৰিজনীক পোৱালি দিয়াৰ ২৪ ঘণ্টাৰ ভিতৰত কম পৰিমাণৰ দানা খাবলৈ দিব লাগে। ২৪ ঘণ্টা অতিক্ৰম কৰাৰ পিচত মাকে পোৱালিবোৰক গাখীৰ খুৱাবলৈ মন কৰে। গাহৰিজনীক আৱশ্যকীয় ২৫০০-৩০০০ গ্ৰাম দানাৰ উপৰি প্ৰতিটো পোৱালিৰ বাবে ২০০ গ্ৰামকৈ অতিৰিক্ত দানা দিব লাগে।

সদ্যজাত পোৱালিৰ প্ৰতি যতন :

পোৱালি জন্ম হোৱাৰ সময়ত থকা ৰখিয়াজনে প্ৰতিটো পোৱালিৰ গাত লাগি থকা বিজলুৱা পদাৰ্থ (কাণ-নাক আদিৰ পৰাও) পৰিষ্কাৰ কাপোৰেৰে ভালকৈ চাফা কৰি দিব লাগে আৰু পোৱালি ঠাইত ৰাখিব লাগে।

দুৰ্বল পোৱালিৰ মাকৰ বুকুৰ অংশত আৰু সবল পোৱালিবোৰক পেটৰ অংশত গাখীৰ খাবলৈ দিব লাগে। তেনে কৰিলে সকলো পোৱালিয়ে সম পৰিমাণে গাখীৰ খাবলৈ পাব আৰু দুৰ্বল পোৱালিবোৰে সবল হৈ উঠিব আৰু সময়ত এজাক সম ওজনৰ পোৱালি পোৱা যাব।

পোৱালিবোৰৰ বেজীদাঁত (Needle teeth) জন্মৰ ৩/৪ দিন পিচত পশু চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি কাটি দিব লাগে যাতে গাখীৰ খোৱাৰ সময়ত মাকে দুখ নেপায় আৰু ওহাৰত ঘাঁ লাগিব নোৱাৰে বা লগৰীয়াৰ লগত কাজিয়া কৰি শৰীৰৰ ঘাঁ লগাব নোৱাৰে।

গাহৰি পোৱালিক Piglet Analmlia নামৰ এবিধ বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ জন্মৰ ৭/৮ দিন পিচত এটা আৰু ২ সপ্তাহত আন এটা মুঠ ২ টা বেজী পশু চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শক্ৰমে দিব লাগে। এই দুটা বেজীয়ে পোৱালিবোৰৰ Iron Deficiency হৈ মৃত্যুৰ মুখৰ পৰা বচাব।

গাহৰিৰ বেমাৰ-আজাৰ আৰু প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা

গাহৰিৰ অন্য জন্তুৰ তুলনাত বেমাৰ-আজাৰ কম। বিশেষকৈ টেটুৱা (Anthrax), গলফুলা (Haemorrhagic Septicaemia), চবকা (Foot and Mouth Disease), কলেৰা (Swine Fever) আৰু ৰক্তহীনতা (Anaemia) আদি প্ৰধান।

টেটুৱা (Anthrax)

এই ৰোগ Bacillus anthracis নামৰ বীজাণুৰ পৰা হয়। এই বীজাণুবোৰ মাটিত বহুদিনলৈ বাচি থাকে আৰু ভাল গাহৰিৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিলে ৰোগৰ সৃষ্টি হয়। এইৰোগ হ'লে অতিপাত জ্বৰ উঠে আৰু মুখেৰে লালবীজ ববলৈ ধৰে। এই ৰোগত আক্ৰান্ত গাহৰিৰ নাক, কাণ, মুখ আৰু শৌচদ্বাৰেদি তেজ ওলায়।

প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা

গাহৰিবোৰক টেটুৱা ৰোগৰ ছিটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মৰা গাহৰিৰ গাত চূণ, নিমখ ছটিয়াই ভালকৈ পুতি থ'ব লাগে। মৰা গাহৰি কেতিয়াও কাউৰী, শগুণক খাবলৈ এৰি দিব নালাগে।

গলফুলা (Haemorrhagic Septicaemia)

এই ৰোগ *Pastue multocida* নামৰ জীৱাণুৰ পৰা হয়। এই ৰোগত আক্ৰান্ত হ'লে অতিপাত জ্বৰ উঠে। কেতিয়াবা গল ফুলে আৰু গল বেঁকা কৰি থাকে।

প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা

ছমাহৰ মূৰে মূৰে এই ৰোগৰ ছিটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মৰিলে গাঁত খান্দি ভালকৈ পুতি থ'ব লাগে।

জহৰ বাত (Black Quarter)

Clostridium chauvi নামৰ জীৱাণুৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হৈ এই ৰোগৰ সৃষ্টি হয়। এই ৰোগ হ'লে জ্বৰ উঠে আৰু খোৰাবলৈ ধৰে। শেষৰফালে ভৰিৰ ওপৰভাগ ফুলি উঠে।

প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা

প্ৰতি ছয় মাহৰ মূৰে মূৰে এই ৰোগৰ ছিটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

চৰকা ৰোগ (Foot & Mouth Disease)

Picornavirus নামৰ বীজাণুৰ দ্বাৰা এইৰোগ উদ্ভৱ হয়। এইৰোগ হ'লে গাহৰিৰ মুখৰ ভিতৰত আৰু জিভাত ঘাঁ লাগে। খুৰাৰ মাজতো বঙা পৰি ঘাঁ হয়।

প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা

প্ৰতি ছমাহৰ মূৰে মূৰে এই ৰোগৰ ছিটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

কলেৰা (Swine Fever)

এই ৰোগ হ'লে অতিপাত জ্বৰ উঠে আৰু শৌচ পনীয়া হয়।

প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা

নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ মূৰে মূৰে এই ৰোগৰ ছিটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

ৰক্তহীনতা (Anaemia)

গাহৰি পোৱালিবোৰে প্ৰায় ৰক্তহীনতা ৰোগত ভোগা দেখা যায়। এই ৰোগৰ পৰা পোৱালিবোৰক মুক্ত কৰিবলৈ পশু চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শক্ৰমে আইৰণ জাতীয় ঔষধৰ বেজী নিয়মিতভাৱে দিয়াব লাগে।

অসমৰ বাবে গাহৰিৰ জাত

অসমৰ থলুৱা গাহৰিবোৰ অৰ্থনৈতিকভাৱে কম উৎপাদনক্ষম। সেয়েহে অষ্ট্ৰেলিয়া, আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, আয়াৰলেণ্ড আদি দেশৰ পৰা উন্নত জাতৰ মতা গাহৰি আনি থলুৱা জাতৰ লগত প্ৰজনন কৰাই উন্নত কৰাৰ চেষ্টা কৰা হৈছে। এনে কেইবিধমান উন্নত জাতৰ গাহৰি হ'ল - হেম্পচায়াৰ, লার্জব্লেক, চেডেলবেক, য়ৰ্কচায়াৰ, লার্জ হোৱাইট আৰু লেণ্ডবেচ। বৰ্তমান অসমত লার্জব্লেক, চেডেলবেক, হেম্পচায়াৰ জাত প্ৰজননত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

অধিক আয় আৰু লাভৰ বাবে বৰ্তমান মীন পামৰ লগত গাহৰি পাম স্থাপন কৰি সংমিশ্ৰিত পাম খোলাৰ ব্যৱস্থাও আছে। মাছ পালন কৰা পুখুৰীৰ পাৰত বা পানীৰ ওপৰতে গাহৰিৰ গড়াল সাজি সংমিশ্ৰিত পাম খুলিব পাৰি। পুখুৰীৰ পাৰত গড়াল সাজিলে পুখুৰীৰ পানীৰ ফালে গড়ালৰ মজিয়া এচলীয়া কৰি দিব লাগে আৰু পানীৰ ওপৰত গড়াল সাজিলে মজিয়াখনত ফুটা কৰি দিব লাগে। এনেকৈ পাম স্থাপন কৰিলে গাহৰিৰ মল-মূত্ৰ আদি পুখুৰীৰ পানীত পৰিব আৰু মাছৰ আহাৰ হ'ব। ফলত মাছৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় খাদ্যৰ খৰচো কমিব।

বৰ্তমান অসমত গাহৰি পালনে জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিছে আৰু বহুলোকে গাহৰি পালন কৰি লাভৱান হৈছে। যদিহে অসমৰ শিক্ষিত নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীসকলৰ ধৈৰ্য আৰু একাগ্ৰতা থাকে তেন্তে অসমত গাহৰি পালন অধিক লাভজনক হৈ উঠিব।

(উৎস : অসম পশুপালন আৰু পশুচিকিৎসা বিভাগৰ দ্বাৰা বিশ্ব বেঙ্কৰ আঁচনিৰ অসম গ্ৰাম্য আন্তঃগাথনি আৰু কৃষি সেৱা
প্ৰকল্পৰ (পশুধন উন্নয়ন) অধীনত প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত)